

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölts szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Naptartóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Városi dolgok.

Zombor ügyes-bajos dolgaiáról akár köteteket is össze lehetne írni. A haladásnak, a boldogulásnak úgy szólván egyetlen egy feltétele nélkül sem szükkölködünk és mégis inkább szűkülünk, mint élünk.

Honnan van ez?

Erre a kérdésre kívánunk néhány általános érdekű dolog fejtegetésével felelni.

Rége óta nagy dicsőség volt az, ha valakit érdeme, rátermettsége, hivatottsága, polgártársainak elismerése: a polgármesteri székbe emelt.

Ez természetes is. A város első polgára, az összes polgárok mestere lehetni, mily szép és dicső földadat. Alkotni és teremteni: isteni hivatás. Szeretelni és tisztelni a polgárok által: a legszebb jutalom, amelyre erayedetlen, sikerekben gazdag munkásság által lehet szert tenni. Ez volt a polgármesterség régen. A jó időkben, mikor egy utca új burkolattal való ellátása, néhány utcának fákkal való beültetése, egy új lámpa felállítása, valamely hanquette-nél egy szép dikció elmondása voltak a polgármester személyes és nagy vívmányai, könnyű volt népszerűsége, kivécsülésre szert tenni.

Ma már azt követeli meg mindenki a polgármestertől, hogy legyen puritán, ne kedvezzen se jobbra, se balra.

A polgármesternek nem dolgoznia, hanem küzdenie kell.

Ha nincs pénz a város pénztárában, hát ki az oka? A polgármester.

Ha a folyton fokozódó kiadások fedezésére fel kell emelni a pótdót, hát ki az oka? A polgármester.

De nem folytatjuk, mert utóbb is oly nagy bűnlajstromot sorolnánk fel, melynek alapján még magunk is elhinnők, hogy egész anyagi és erkölcsi létünknek még sem kellene olyan sivárnak, hogy ugy ne mondjuk: szerénytelennek lenni.

Szóljunk a városház építéséről. Ré-

óta szükséges dolog ez. A remélhető boltberek meg fogják hozni a kiadások kamatait.

Az új városháza nagy szükségelt fog pótolni. Ezenkívül nagyban hozzá fognak járulni a város szépítéséhez is. A zombori iparosok kezébe folynék az a sok pénz, amibe az építés kerülne.

Az új városháza építése tekintetben nincs helye annak a mondásnak, hogy koldusok vagyunk.

Ha egyáltalában valamiben koldusok vagyunk, úgy ez főképpen abban a tekintetben áll, hogy nincsenek olyan nagylelkű, a várost rajongásig szerető polgáraink, akik a saját vagyonukból is tetemes áldozatokat hoznának a város fellendülése érdekében. Győr például egy egyszerű üveges mesternek a hagyatékából építhette fel 400.000 forintos pompás városházát.

Nincsen olyan vidéki ujságja széles ez országnak, melyet, ha kezébe vesz az ember, ne olvassná abban a kesergő panaszt, hogy pang a vidék, mindent, de mindent a főváros szív magába. Pedig egy kis kört a nagyobb, tehát fejlődésre képes, a fejlődés előfeltételeit önmagokban bíró városokban meggyőzhet arról mindenkit, hogy fejlődnek a vidéki városok is, nemes versenyre kelnek egymással, és ha a vagy 10 év óta neki indult örvendetes haladás még egy évtizeden át meg nem szűnik, páratlanul szép Budapestünk mellett egész sereg szép vidéki városa is lesz az országnak. Ennek azonban egy, nagyon is komoly előfeltételét képezi, hogy a szépség mellett kenyerök is legyen a vidéki városoknak, hogy a kincstár, mely állami érdekből megfosztotta a vidéki városokat leginkább fejleszthető, a lakosságának mi fáradalmat sem okozó jövedelmektől, törvényhozási uton gondoskodják arról, hogy részben visszaadja azt a vidéki városoknak, amit tőlük elvett, és ez a visszaadás több legyen, mint a mennyi morzsát hullat a gazdag ember terített asztaláról a szegénynek,

másképp oly új jövedelmi forrásokhoz juttassa a vidéki városokat, melyekre a kincstár soha kezét reá tenni nem fogja, továbbá, hogy tényleg minden vonalon Baross Gábor centralizáló, akkor helyes és szükséges most már melőzhető elve helyett immár közönszön be a decentralizáció és adassék meg a központi jelleggel bíró városoknak az, ami őket megilleti.

A kenyérkeresetre és vagyonszerzésre ép oly nehéz idők járnak ma vidéken, mint a fővárosban. A gondok bajok fokozatosan gyarapodnak az igények nagyobbodásával. Ezeket kiküszöbölni soha nem lehet, sem jóakarattal, sem törvényhozási uton, sem vidéki városoknak adott bármiféle kedvezményvel. De a gondok és bajok mellett, melyek kel még a gazdag Szegednek, Debreczennek is küzdenie kell, a fejlődés örvendetes, bármire nézünk is szét az országban. Ott van Szeged, Temesvár, Arad, egyik város szebb a másiknál. Ott van Nagyvárad, mely ma holnap kiheveri nagy anyagi bajait, melyekbe nagy, virágzó malmainak bukása sodorta, és most fél milliót jóval meghaladó költséggel, egész városrészt kisajátításával belé merl fogni egy nagy színház építésére.

Szépen fejlődik odalent még Nagy-Becskerek is, a gazdag Torontálnak székhelye és örvendetes haladásnak indultak a jóval kisebb. Lugos, Versecz, Fehértemplom is. Mind magukon viselik a modern városi jelleget és haladásnak a korral. Pozsony, Szeged után legszebb városa az országnak, ma holnap méltó külvárosa lesz Bécsnek. Felső Magyarországon ott van Kassa, e komoly, szép város hatalmas — nagyterjedelmű beépítendő telkeivel, előkelő, a szemet gyönyörködtető széles utcáktól átszelt belvárosával, most őszzsel megnyíló szép színházával.

De nem folytatjuk. Zomborban nagyon sok a teendő. Egy pillanatra sem szabad megállapodnunk, különben leszoritának bennünket amúgy is alacsony

piedesztálunkról a legjelentéktelenebb városok is.

Élni akarunk és várjuk annak a kormányprogrammnak a megvalósítását, a mely már elérkezettnek véli a decentralizációt minden téren.

Hírek

* **Kinevezés.** Báró Vojnits István főispán Szabó Mihály titeli gyakorló-ügyvédet vármegyei tiszteletbeli főügyészé, dr. Ivánkóvits Pál n.-palánkai és Kármán Sándor szablyai gyakorló-ügyvédeket vármegyei tiszteletbeli alügyészekké nevezte ki.

* **Kinevezés.** Báró Vojnits István főispán Teofánovits Voin rendszerinti díjnokat megyei központi irnokká, rendszerinti díjnokká pedig Hoffmann Károly kulai lakost nevezte ki.

* **Jogászcserdás.** A fényes sikerű „Egyetemi ifjuság mulatságá"-nak meg van a maga nevezetessége. Hegyi Jenő, kitűnő czimbalomművészünk „Jogászcserdás" czímen egy pompás cserdás tánczerítet s azt a tegnapi mulatság alkalmából a zombori jogász ifjuságnak ajánlotta. A cserdás szövegét Trischler Károly (Don Carlos) írta. Ezen cserdás tegnap este a Souppé cserdás alatt került bemutatásra, ezzel indult meg a jökevd és folytatódott kivilágos kiviradüg. Olvasó közönségünk öröme a szívélyes szerző az első közlést lapunknak átengette, s azt tárcza rovatunk élén mutatjuk be.

* **Meg jegyzésünk Hanzmann nyíltéri nyilatkozatára.** Nem szolgálók a közügyet, ha e sorok közlését megtagadtuk volna. „Audiamur et altera pars" elvénél fogva is készséggel adunk alkalmat mindenkinek, hogy a saját álláspontját kifejtve, esetleges tévedéseink helyre igazítást nyerjenek. Készséggel hallgatjuk meg tehát Hanzmann Ignác vendéglős, a „Kioszk" bérőjének fenti nyilatkozatát. Sietünk azonban kijelenteni, hogy az abban felhozottakkal egy eszeppet sem tudjuk megingatva a kérdéses cikkünkben közölt állításunkat. Már csak azért sem, mert a nyilatkozat a legkevésbé sem autentikus személytől ered. Mert hát senki sem lehet a maga bírāja. A kérdéses cikk

írója pedig teljesen távol álló személy lévén, kétségtelenül minden elfogultság nélkül írta meg a maga véleményét, amit éppen ott alkotott, azoknak az indignálódásának hallatára, akik szintén nem érdekelt emberek és felette állanak annak, mint a cikk írója is, hogy a Kioszk bérőjével szemben ellenséges indulattal legyenek. Amikor ezt mondjuk, most már határozottan figyelmébe ajánljuk az illetékeseknek azt a kérdéses cikket, s hisszük, hogy a „Kioszk" nemsokára történet bérbeadásakor számba vétetni fog és reméljük, hogy a versenyárverés eredménye fogja igazolni ama cikkünknek inkriminált részét.

* **Értesítés.** A helybeli izr. népiskolában 1899/1900. tanévre szóló beiratások e hó 31-én a népiskola helyiségében d. e. 9 órától 12-ig fognak eszközöltetni.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi augusztus hó 29-én délelőtt 9 órákor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgyszorozattal: 1. Az adai m. kir. földművesiskolánál úrsedésben lévő egy ösztöndíjas hely betöltése. 2. A zombori iparosok áru-csarnoka mint szövetséget részére átengedendő bajai-ut 11. ö. i. számú telek értékének megfelelő biztosítása. (1. szavazás.) 3. Szemző István és Huck Vincez kérvénye utca terület megvétele iránt. (2. szavazás.) 4. Kovacsits Radivoj kérvénye Mosztonga-terület megvétele iránt (3. szavazás.)

* **Tájékoztató.** Az igények lapunk tiszteletpédányára annyira felszaporodtak, hogy kénytelenek vagyunk ezuton kijelenteni, miszerint tiszteletpédányra csakis munkatársak és tudósítók támaszthatnak igényt.

* **Kioszk bérbeadása.** Zomborszab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező városi parkban levő kioszk-épület -folyó évi október hó 1-től kioszk-átadó 1 évi időtartamra folyó évi szeptember hó 12-én délelőtt 10 órákor a városháza tanácstermében szóbeli és írásbeli árverésen bérbe fog adatni. Miről az árverezni szándékozik azzal értesítettnek, hogy az általuk megajánlandó bérösszeg 10 százalékat az árverés megkezdése előtt a kiküldött bizottság kezéhez felzítetni tartoznak.

* **Választás.** Bács-Petrovoszellón Bagi István állatorvos egyhangulag községi állatorvossá megválasztották.

* **Templom építés Szabadkán.** A szabadkai ág. ev. hitközség 21,000 frt költségleíránnyal, díszes templomot és paplakot épít. Az építkezéshez július 31-én kezdtek s f. hó 20-án, vasárnap délelőtt volt az ünnepélyes alapköv letétel — istentisztelettel.

* **Szőlős gazdák figyelmébe.** Figyelmeztetik minden szőlős gazda, hogy 1899. évi saját termésű borból házi szükségletre felhasználandó mennyiséget az adóügyi irodában legkésőbb 1899. évi szeptember 15-ig a fogyasztási adó részbeni elengedése czéljából bejelenteni el ne mulasztssa, mert későbbi bejelentések figyelembe nem vehetők.

* **Fiu,** ki jól olvasni tud, lapunk könyvnyomdájában tanonezzen felvétetik.

* **Lapunk mai számához** Schäfer M. S. zombori kereskedő hirdetménye van csatolva.

* **Technologiai iparkiállítás Baján.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara azon kerelmére, hogy kerültesen nagyobb városában technologiai kiállítások rendeztessenek a miniszter értesíti a kamarát, hogy Baja városban jövő év május havában a technologiai iparmuzeum közreműködésével és a miniszter támogatása mellett fog ny kiállítás rendeztetni. Megküldi a miniszter a kamarának a Schmauz Endre főispánhoz intézett leiratát és hiszi hogy a bajai kiállítást, illetőleg az abban részvevő és tanulságait értékesíteni kívánó iparosokat a kamara a maga részéről is kellő támogatásban fogja részesíteni. A jövő évben rendezendő bajai kiállítás költségére névze a kereskedelemügyi miniszter e leirat szerint 3000 ft állami segélyt engedélyez (a kamara már korábban megszavazott 500 koronát) és a kisipar egyes ágaira névze fontos új szerszámokat is bemutatattatni kívánván, utasította a m. kir. technologiai iparmuzeum igazgatóságát, hogy a kiállítás szervezésében közreműködjék és abban vegyen részt.

* **Két fut** teljes ellátásra elfogad egy uri család. Czim a kiadóhivatalban.

* **Pályázat ösztöndíjra.** A Bács-Bodrog vármegyei közs. tanító-egyeslet központi választmányja a tulajdonát képező s kezelése alatt álló „Czirfusz Ferenc"-féle alapítványból folyó évi szeptember

A „ZOMBOR és VIDEKE" TÁRCZAJA

Kössa felhő, szilaj felhő . . .

Kössa felhő, szilaj felhő

száll az égen:

Nem törődöm már te veled

hűtlen szívem;

Szegény szívem nem érzi már

a fájdalomt,

Hűsd rá csigány, hadd mu-

lassam ki magamat.

*

Hűsd rá csigány! hűsd rá csi-

gány a ndátmat,

Félre innen, félre innen sord

bibánat, —

Folyjon a bor, szőljön a dal szün-

telen

Ne savorja a hűtelen szerelem.

Trischler Károly.

Nagyságos asszony.

Ez az utolsó riport önről aranyhaju szöke asszonyom. Elszerették már. Ingerlően pikáns kék szeméit szubjektív érzelmű poéta urak, bársony finom kezecekeit, objektivitást affektáló novella írók vették a tolluk hegyére.

Szeri-száma sines rajongóinak. Klasszikus légio, annyí bizonyos.

Bizonyára jól konzervált, egészséges urak, kik bár megcsipkedik a szobacicajuk állát, az íróasztaluk előtt tárczákat cselekednek önről, aranyhaju szöke asszonyom s hozsantóan neveléses frazisokkal profanzalják. Ez a nyári szezon az övék. Hogy cseng a dal, a modern kuplé, a szerelmes tenorban tartott tárcza, aranyhajának illatos hulláma-iról, mosolygó ajkáról, vakmerő tűzben égő szeméről. Fújják, fújják a fúzfásipot, oly erővel mint egy-egy cseh-trombitás.

S ön hallja-e nagyságos asszonyom e kétségbeesett hangokat?

Ön nyaral, fürdözik. A szeszélyesen hullámzó Balaton hús hajjaiban ábrándokat szó uj kalandról, új regényről, mi gondja ugye banális kintornásokra.

Hisz a poézis órája rég fűtött. Az ide-álok a szabad természet, s a vadvirágok illatánál inkább szeretik az ylang-ylangot s a költő urak bár fújják a sipot. Olymp aranyfelleget ormairól le-leszöknek, ha nem a Pegazus hátán is.

Hanem azért az ének az ön regébe illő szép szeméről, mosolyáról, kalandjairól, bravurjairól szól.

Nagyságos asszonyom, rettenetes dolgozat olvasok önről.

Mily csapodár?! Ma egy korán végzett doktor juriszsal enyeleg, tegnap jelenetet rendezett a helyi lap szerkesztőjével, tegnapelőtt egy huszár főhadnagy szöktette meg s néhány hete pláne azt olvastam, hogy ön szöktetett meg egy kadétot.

Ugyan mit jelent ez nagyságos asszonyom? Igaz-e az mit ezek a borzas poéták regélnék?

Sőt egyik-másik már határozott tulzársra vetemedik. Diszkrét dolgokat közöl. Képzelve csak nagyságos asszonyom, megírja az utolsó esőket, melyet a kertek alatt, vagy valami elegáns rengetegben nyomott az ön eper ajkaira, kéjes színekkel festi, hogy simult ön a karjaihoz s hogy fonta ő át az ön nagyságos derekát?

Egyik-másik bizalmas zsúrokon flirtelt önnel s szerelmes tirádaira ön tüstént kijelölte a találka helyét.

Hát járja ez nagyságos asszonyom? Szabad-e lovagias embernek — még ha az tárczákat ír is, ily diszkrét színekkel festeni a boldog szerelemnek mámoros óráit?

Az ön imádói azonban nem lovagias emberek s ha még sok tárczát írnak, párbajképtelen individumokká lesznek.

hó 8 án Zentán tartandó ülésében a II-ik 100 koronás ösztöndíjat folyósítani óhajtvá, arra nyilvános pályázatot hirdet. Az alapítvány célja: „a vármegye területén működő tanítók vagy tanítóöknök polgári, közép- esetleg felsőbb iskolát, tanítóképzőintézet-, vagy szakiskolát hallgató szorgalma s és jómagaviseletü gyermekének segélyeztetése.“ Felhivatnak az erre igényt tartó szülők, hogy gyermekeiknek születési, erkölcsi és az 1898/99 ik tanévről szóló iskolai, saját részéről pedig illetékességi és vagyoni bolygtelen bizonyítványokkal felszerelendő kérvényeiket alulírott elnökséghez legkésőbb folyó évi szeptember hó 5-ig küldjék be. A pályázatban vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül a megye területén bármely iskolánál működő — vagy bármely tanító egyesület kötelekőbe tartozó tanítók gyermekei is résztvehetnek. \leq élt Bezdánban, 1899. augusztus 22. Molnár Ferenc, egyesületi elnök.

* **Vonat által elgázolt fogat.** Amint tudósítónk sürgönyzi, pénteken délben Hodsághoz közel a vonat egy földesgazdát kocsiától, lovastól teljesen darabokra szagattott.

* **Tűz Parabutyon.** Pénteken óriási tűzvesz pusztítását jelezték Parabutyon a harangok. Számtalan ház és melléképület esett a pusztító elem martalékává. Ember életben nem esett kár.

* **A szabadkai sport-verseny mai programja.** Második nap. Augusztus hó 27-én reggel 5. Nemzetközi országúti kerékpár verseny. (Nyílt) Táv. 80 klm Amatőrök részére. Első arany érem és a Nagymélt. m. kir. Honvédelmi Miniszterium tiszteletdíja második, harmadik és negyedik ezüst érem és minden $4\frac{1}{2}$ órán belül beérkező bronz-érem nyert. Irány: Szabadka — Zenta és vissza. Indítás pont 5 óraker. Tét 6 kor. 6. Országúti Nemzetközi gyaloglás (Nyílt.) Táv. 42. klm. Amatőrök részére. Első arany érem és tiszteletdíj, a második ezüst érem a harmadik, negyedik és ötödik ezüst érem és minden $5\frac{1}{2}$ órán belül beérkező bronz érem nyert. Indulás Zentáról — Szabadkára pont $4\frac{1}{2}$ óraker. Tét 6 kor. (Mindkét tiszteletdíjatja Nagymélt. m. kir. Vallás-és közoktatásügyi Miniszterium adja.) Délután 3 óraker a palóczi versenypályán, 7. 2000 m. megnyitó kerékpár verseny. (Orsz.

zárt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 korona. 8. 100 yard (91.4 m.) futás (Orsz. nyílt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 kor. 9. Súlydobás (Orsz. nyílt.) $7\frac{1}{4}$ klgros golyóval. Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 kor. 10. 1000 m. kezdők kerékpár versenye. (Egyleti zárt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 kor. 11. Távolugrás. (Orsz. nyílt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 kor. 12. Szeretornázás. (Nyílt.) (Korlát, nyújtó és ló). Mindegyik szeren 1 erő és 1 ügyességi szabadon választott gyakorlat. Első arany, 2 ik ezüst, harmadik bronz érem. Tét 4 kor. 13. 2000 m. Senior kerékpár verseny. (Országos zárt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. 35 évet betöltött egyének részére. 14. $\frac{1}{4}$ ang. mrtföld (402 $\frac{1}{2}$ m.) futás. (Orsz. nyílt.) Első ezüst érem, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 kor. 15. 1 ang. mrtföld (1609 m.) gyaloglás. (Orsz. nyílt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Nyitva kik még első díjat nem nyertek. Tét 2 korona. 16. 5000 m. kerékpár főverseny. (Orsz. zárt.) Első ezüst érem és a Szabadkai Sport Egylet tiszteletdíja, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 3 kor. 17. Rúdugrás magasba. (Orsz. nyílt.) Első ezüst, második ezüst, harmadik bronz érem. Tét 2 kor. 1000 m. Vigasz kerékpárverseny nyitva, kik ezen a versenyeken első díjat nem nyertek. Első ezüst, második bronz érem.

* **A katonazenekarok.** Több fővárosi lap nyomán közkeltevé lett, hogy a katonazenekarokat már a legközelebbi jövőben csakis kizárólag katonai célokra használják s nem engedik meg, hogy civil-célokra is szolgáljanak. Ehhez a legtöbb lap azt a kommentárt fűzte, hogy nagy baj lesz ez ránk civilekre, kik szeretjük a precíz zenekari játékot. Lapunk egyik barátja ezekre e megjegyzésekre a következő reflexiót küldte nekünk: Szeretem a precíz zenekari játékot; sőt olyan czudar természetem van, hogy csakis ezt szeretem. Mindazonáltal nem esem kétségbe afőlött, hogy elvesztjük mi civilek a katonazenekarokat, melyek a mi füleinknek megnémulnak s csak katonai parádékon fogjuk egy-egy indulóját hallani a precízen játszó katonazenekarnak. Nem esem kétségbe még

akkor sem, ha a katonai parádékat is a civil nyilvánosság kizárásával rendezik s az én civil fülem még egy precíz indulót se hallhat a katonai zenekartól. Bámulatos hidegségét véremnek az a meggyőződésem tartja főnn, hogy a precízitás nem monopóliuma a katonai zenekarnak. Ezt a precízitást, mondhatnám, hogy éppen a civilektől kapják kölcsönbe a katonazenekarok, melyek tudvalevőleg szintén úgy szerződöttenek zenészeket, mint akármely más civil zenekar, melyet valamely egyesület, vagy intézet tart főnn művészeti célokért. A katonazenekarok kötelezett tagjai többnyire csak növényedékek, akik értenek valamely hangszerhez s ott nyerneik alkalmazást; a java ereik azonban szerződöttenek zenészek, akik — mivelhogy a zeneművészet fejlődésének és terjedésének rengeteg kárára fránya kevés a civil-zenekar, legalább az olyan, melyben ök méltó állást nyerhetnek — legtöbbször kénytelenségből keresik föl a mai állapot mellett szépséskán kereső katonazenekarokat. Szüntessék csak be a katonazenekarok nyilvános működését, úgy egyszerre megeszappan ez a nagy koncentrározása a zenei erőnek a katonazenekarok felé. A nyilvános szereplés megszűnésével bedugulnak a kereseti források is a katonazenekarok egyedül a tisztikar hozzájárulásából levő kénytelenek megélni, nem is fognak drága fizetett tagokat szerződötteni; mert a tisztán katonai célokra igen jól elszóigálják a kötelezett tagok is, akiknek ellátása olcsóbb, mint a mai szervezett mellett. A katonazenekarok nyilvános szereplésének besztintésével teljesül a zeneszembereknek az a régi óhajtatása — s talán éppen Zomborban is megvalósul ez a kívánság — hogy alakulnak civil zenekarok, melyeknek közreműködése elé bármely művészi és bármely társadalmi mozgalom alkalmával nem górdülnek majd akadályok, amint hogy számtalan esetben megtörtént ez a katonai zenekarokkal. Színház, nemzeti ünnepek, hangverseny, alkalmával a közönség bosszankodás nélkül élvezhet épp oly precíz zenekari előadást, mint akármelyik katonazenekart. Zomborban különösen ekelne már valami egészséges, okos szervezettel bíró városi zenekar. Zombor főnn is tudni tartani ezt a civil zenekart, ha az — mint ami első életföltétele is — korrekt vezetés alatt áll. S mivel a katonai hatóságok gyors elhatározásai mellett csakugyan

S önnek szépséges asszonyom tudomása sincs a merényletekről? Ön a Balaton rengő vizeit csodálja s hangulatot kelt szívében a véreres reflex, mely a Fürednél elmerülő napkorongból sugárzik ki a reszkető hullámokra. Ne nyilatkozzék kérem; egy pozitív válaszal s imádó már a legközelebbi gyorsvonattal megérkeznek s a hullámzó Balatonra szállva teli tudóval üvölik hogy: halóját a szerencse, őt magát a kedvese, elhagyta stb. (Lásd a „Hullámzó Balaton telején“ Allaga Gézáttól.)

Ilyen ez a nyári szezon. S ép ezért prom e helyzetriportól, hogy ön, aranyhajú nagyságos asszonyom kellőképp tájékozhasna magát. Szójkék meg kérem, vagy neveztesse ki a férjét méltóságossá. Ha ez utóbbi vagy nem tetszik, írjon azonnal az ön hű, igaz barátja czimére.

Ostoroztam az előbb az indiszkretú lárczairókat s most én meg már konfidens vagyok. Vagy nem is konfidencia ez, de az ábrándokkal telt, szerelmes mult meg-meg újuló viszhangja. Hangos kacaját hallom az erdőn, lebontott hajából száll arcomnak a cypre-illat, habkőnyű, illúzió ruhájáról a szerelmi mámor.

És mintha rég nem hallott dal zengene ilkos, hártá hangokon az erdők mélyiből.

Szívem szerelmes varázsszal telik újra meg, kipírul az arcom, fiatalos lángra gyul a vérem s bohó, álmokat szövő s ábrándokat kergető gyermek vagyok újra.

A regékkel telt mult aranyos költészetből szakadt vissza egy öök zöld oáz, s levegője, e balszamos üde áram, körültojlja homlokom, megijülja a szívem.

Dal cseng az ér mentén boldog szerelmemről, reábug a rengeteg, mintha a nagy Pán, szerelmes jókedvében kacagva együtt az erdő nimfáival.

Hiszem hogy újra gyermek vagyok, rajjongó, álmok után futó gyermek, ki szerelme glóriáját napfényből s illuzióból fonja meg.

Erő, nagy hatalmas erő szállja meg az izmaim, melyből bár hiányzik a férfi szenvedélye, eget vivő löngja, telve van fiatalos hévvel, büszkeséggel. Kacagom a szépséget s a gyermeki föllángolás első varázsában fűdvölöm egyuttal az első szerelmem tavaszát is

S ez volt a kor. Szép, szerelmes, érdekes, bizarr.

Hanem ezek az álmok, ezek az ábrándok, álmok és ábrándok maradtak.

Vihar se kellett ügye nagyságos asszonyom s mit fellegvárnak hittük, kártyavárként dőlt össze.

Pont és ne tovább az áradozást. Ön még majd kikacagja e lírai hangot, kikacag engem, ki még az előbb is affektáltam az objektivitást s leantartam illani az alanyi érzélnü poéták táborát a nagyságos asszony kultuszáról.

Gyűlölöm is én az érzélgést s azt a nehány sőt, mit egy káprázatos mult káprázatos lapjairól léptem ki, üstönt követi a sendes öszi halktolás különös melancholiája.

Ideális szemekkel az erdő is rózsaszínű ruhába jár, s a realista előt az angyal is fekete. Ha elszáll az első mámor, szerelmi impressziókkal nem oly könnyen reagál a lélek.

Az első mámor, a legédesebb varázs elszállott rég s nem hiszem már a Pánt, az erdőzugást s kacagot ha az érmetni nimfáról szól az ekeg.

Nem Pánok s nem szerelmes faunok járnak a rengeteg, az erdők titokzatos rejteke a modern igényekhez képest van berendezve, s hátra hangok helyett becsületes czángyflszkók hegedtje zug hol pajzán, tüze

könnyen megtörténhetik, hogy a katonazenekarok többé nem szolgálhatnak civilizáltakat, főhívom az illetékesek figyelmét e körülményre már most.

* **Mi van a bődömben.** Érdekes eset történt Moholon. Vékony János ottani lakos 1898. év szeptember havában eladott Viktor Pál hentesnek 38 frt 40 kr. értékű sertést. Viktor a húst el is mérte, de az árát csak nem tudta megadni. Vékony megunta a várakozást s felszólította adóását a fizetésre. Viktor pénz helyett ez évi február hóban zálogul átadott egy 60 literes és egy 20 literes lődönt, amelyek szintűl szírral voltak megtöltve. Vékony többször felszólította adóását a zálog kiváltására, de miután az hajlandóságát nem mutatott, végre elvitte a bődönöket Pavlov Arkádia szőlőmalmába lemérni. Itt aztán szép felfedezés várt rá. A mint a bődömben a fakannál belevájták, hát uram fia, valamennyiből szép fekete föld került felszínre. Viktor ugyanis, mivel nem volt elegendő szírja, földdel tömte meg a bődönöket s csak a felületükre öntött 5-5 liter szírt. A furfangos csaló tettét a rendőrség előtt beismerte s azzal védekezett, hogy a szegény ember úgy segít magán ahogy tud.

* **Tűzoltó ünnepély a Bokrétnán.** A kulai önk. tűzoltó egylet, főparancsnokának, tövisi Rácz György úrnak szíveségéből az idén is a remek fekvésű Bokréti völgyben tartotta meg a szt.-Istváni mulatságát. Már a kora délutáni órákban tödült ki a közönség e szép mulatságra mely délutántól éjféltájtig tartott. A kitűnő vacsora és jó italok a legjobb hangulatban tartották úgy a tűzoltókat mint a nagy számú vendégeket. Természetesen a tánc sem hiányzott, melyet ép oly buzgóan mint kirtartással táncoltak végig a derék tűzoltók.

* **Az ujonczok bevonulásának** határidejét az idén október 5-ére tűzte ki a közös hadügyminiszter. Az egyéves önkéntesek, úgy mint az előző években, az idén is október 1-én tartoznak bevonulni. A három évet kiszolgált legénységet azonban a hadgyakorlatok után, tehát még szeptemberben szabadságolják. Kivételt képez a csász. és kir. 33-ik gyalogezred-

nek Casteleuovóban állomásozó 3-ik zászlója, melynek kiszolgált legénységét csak az ujonczok beszűlítése után, október első felében fogják hazakeresni.

(*Mi okozza a főtájt?*) Ez a kérdést gyakran lehet hallani, de feleletet rá, mely pedig egyszerű, kevés ember tud adni. A főtájás tulajdonképpen nem is igazi betegség, de annak egyik jele, mely sok betegséggel, illetőleg beteges állapottal együtt jár. Tengernyi gyógyszer ajánlanak és használnak a főtájás ellen, de ezek a gyógyszerek csak pillanatnyi megkönnyebbülést okoznak, mert az általános egészségi állapotot keil gyógyítanunk. A főtájást olykor a gyomor okozza, mely rosszul emészt, olykor a szívbaj vagy félbaj. Gyakran az idegbaj is, minő a hisztéria, elviselhetlenebbé és hevesebbé teszi. Gyakran a vérhiányos keringés és gyöngesége oka e bajnak. Elsőbben is tehát a vért kell fölfrisíteni és e célra leghatásosabb szerrel kell felhasználni. Hédigner Lujza kisasszony Monteródból (Svájc, Vaud-Canton) a következő levélben elmondja nekünk, meddig kellett szenvednie és milyen nem remélt módon kapta vissza egészségét — Már három év óta, írja levelében, a leghevesebb főtájás kínozta. Nem tudtam aludni nem volt étvágyam és a legkisebb zaj is rettenetes szenvedést okozott. Olykor azt hittem, hogy meg kell ölnöm és életem bizonyára kockára lett volna téve, ha ez az állapot még sokáig tartott volna. Egyik nővérem mentelt meg, a ki a Pink-pilula használat tanácsolta nekem azt mondván, hogy ez a pilula a legkifejebb szer hasonló betegség ellen. Nem hittem ugyan szavának, de mégis próbát tettem és a halál igazán csodálatos volt. Már az első skatulya is nagy megkönnyebbülést szerzett és a következők tökéletesen meggyógyítottak. Most azt hiszem, hogy egészen új életre keltem. A vér megerősítésével növeljük hatását az egész organizmusra és ezáltal megszűntetjük a vér-szegénységet, idegbajt, reumalízmust általános gyöngeséget. Ezek ellen a betegségek ellen a Pink-pilulák a leghatásosabbak. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legjobb gyógyszerárban. Egy dózoz ára 1 frt 75 kr. es hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

A t. szülők figyelmébe.

Az iskolai év folyó évi szeptember hó 5-én fél 8 órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte” után fogja kezdetét venni. van szerencsém a zombori róm. kath. iskolaszék által folyó évi május hó 13-án tartott gyűlésről köztudomásra hozni a következő megállapodásokat.

a) Beiratkozás. A zomborvárosi róm. kath. mindkétemű népiskolában — úgy a felső népiskola I-ső és II-ik leányosztályában — a tanuló felvétele a jövő iskolai évre szeptember hó 1., 2. és 4-ik napján reggel 9 órától 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beirandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. c. 10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási intézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító kezébe fejenként 15 krnyi hozzájárulási díj fizetendő le (eme kötelezettség alól csupán a zárdaiskolába járó növendékek vétetnek ki). Ugyancsak ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 5 krt, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 10 krt tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanuló vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték: miért is szükséges, hogy e körülményt az illető tanító előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. (Emez igazolványok a lelkesívi hivatal által szeptember 1., 2. és 4-ik napján délelőtt 9—12 óráig díjtalanul állít-

tatnak ki.) A beiratások az iskola-igazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközöndők.

A központi fiú- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és osztervári, úgy a szelencsei városrészből a szatpári ut végéről a „Tigris” vendéglőn túl egészen az özvogy Csibánsné urnő házáig, azután a „Fehér galamb” koresmától a polgári kaszinóig és ezen surokolt az apatini ut baloldalán levő sor házakban, végül az Apolló, Arpad, barát, madár, liszt-, orgona- és kalap ut cakkban lakó első és második osztály, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és helyvt vagy evangélikus vallású tanulóktól feltétlenül: — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok túrnagysága megengedi. A szelencsei városrész fennjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani I-ső és II-ik osztályú tanköteles a szelencsei iskolába, a bánáti városrészben lakók pedig a bánáti osztályokba lesznek felvéve

b) Tandij. Az összes népiskolákban (ide értve az apácák vezetése alatt két felső leányosztályt is) azon róm. kath. és protestáns gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem létben gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is e város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közös hadsereg, honvédség és esendőrség tényleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli görög keleti és izraelita vallású tanulóktól a népiskola 6. osztályában egyenkint 10 frtnyi évi tandij — és pedig szept. 1-én és febr. 1-én öt-öt frtnyi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. — A felső népiskola I-ső és II-ik leányosztályába iratkozó gör. kel. és izr. vallású tanulóktól 20 frtnyi évi tandiját fizetnek; és pedig szept. elején és febr. 1-én 10—10 frtos előleges részletekben. — Azon növendékek, kik után a köteles tandij a jelzett napon pontosan be nem fizetettik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. Megjegyzetük még, hogy miután a gör. kel. és izr. vallású tanulóktól csak feltételeken, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beiratkozása csak szept. 7. és 8-ik napjain fogadatik el.

Óvoda. Az apácák vezetése alatt levő kisdudóvoda a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest első sorban a 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskola-igazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanyterem nagysága megengedi.

A kisdudóvoda járó minden gyermek után havonként előre 1 frtnyi díj fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj évközben előre le nem fizetettik, az óvodából azonnal haza küldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek az egyházyvédnökség a zombori magyar Jótékony nőegylet kérelmére ingyenhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállítandó szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelenkezési sor-

csárdást, hol érzelgős valczert, hol lány, szerelmes, elhaló olasz áriát.

Kivesz már a romantika, végelgyengülésben pusztul el a poézis s csak ön él, önért rajonganak majd a tekintetes költő urak — nagyságos asszonyom.

Majd zeng a pikula, vagy a fűzfásip édes-bus hangokon az ér melletti nimfa karsu bokáiról; pedig leszerselve minden frázist, vallja meg egész őszintén nagyságos asszonyom, mily hatást tenne az ön századvegyi idegeire, ha ott valahol a Balaton mellékén, hol ön fürdőzik, a hegyek rejtékéből előbukkanna egy faun, vagy egy nimfa, oly faun s oly nimfa, mint a minőket a költők ideálizálnak?

En azt hiszem, hogy nimfa kisasszonyának felajánlaná ön az — empir tolettjét, faun urat pedig — leszemtelenczné.

*

Ez volt az utolsó riport önről. Befejezem a megbendített éneket. Alanyi érzelmű poéta urak, objektivitást affektáló novellisták zokogjátók kánikulái költeményeiket a nagyságos asszonyhoz, hisz ő szegény épen úgy nem ismer titeket, mint a hogy ti őt sohasem ismertétek.

Adieu nagyságos asszony!

Gonda József.

rend szerint felvétetni. — Fejér Gyula s. k., apát-plébános igazgató.

A hétről.

Egy szép fiatal asszony korai halála okozott nagy fájdalmat övéinek, s kellett igaz őszinte részvétet városszerte. Dr. Vuits János zombori ügyvéd leánya Nada rövid két-három év előtt egy egész élet boldogságát élte át, de egy egész élet szenvedéseit is átélte. Boldog menyasszonyból boldog asszony lett, majd gyászolta életének örömeit: szerető férjét, s nagy gyászában csak az nyújtott vigasztalást, hogy az Isten egy gyönyörű kis angyallal ajándékozta meg, most mint ha csak Isten meg sokalta volna ezt az ajándékot, életének virágzó 23 éves korában meg kellett válnia gyermekétől, övétől, hogy viszontlássza férjét. Ha nyujthat némi vigasztalást bánatos övéinek, nyujtson a tudat, hogy a kik csak ismerték az elhunytat, mindannyian ószintén résztvesznek bánatukban.

* *

A Tatról érkező hírek nagyon kedvező prognosticok képeznek a jövő színi sasionra. Deák Péter társulata Tatán működik s ha csak a fele is igaz annak, a mit hol fővárosi, hol vidéki lapokban olvasunk e társulat működéséről, pedig semmi okunk arra, hogy az egészet is el ne higyük, akkor az idén nagyon kellemes estéket fog Zombor közönsége a színházban tölteni. Utóvégre a kedvező bírálatokat mi zomboriak nagyon könnyen elhiszük, mert Palágyit, Deákot, Pálfi Nimát ismerjük, s ezek már magukban biztosítják a sikert, pedig hogy Deák a direktor, gondoskodott arról, hogy ezek művészeite kellő keretben érvényesülhessen, ezt Deákról mint direktorról már azért is elhiszük, mert ez saját jól felfogott érdekében áll.

A héten kerül bérbeadásra a parkioszok is. Míg három év előtt valósággal kötéllal kellett bele bérletet keresni, addig most mint beszélük, többen veteknek érte. Már akár ki fogja is kibérelni, a fődolog, hogy olyan keresmárost kapjunk bele, a ki a maga érdekeit a közönségével össze tudja egyeztetni. Utóvégre is ha jó ételekről és italokról gondoskodik s a mi a multban a legfőbb hiány volt, lesz gondja, hogy a közönség pénzéért ki is szolgáltat, bizony lesz publicuma is. De a közönség már olyan természetű, hogy megkívánja azt, mikép jó pénzért jól is szolgálják.

A kanálisi fürdő most sasionjának végét járja, de a mint mondják a férfi közönség valósággal strickol. A helybeli lapok egyike a multkor egy kis megróvási kalendort irt az ottani fürdőzőkről, s azt zokon vették sokan. Már én nem tudom, volt-e oka az illető lapnak arra a megróváásra, de én istenem, nekem ilyenkor mindig eszembe jut az a jó magyar közmondás: A kinek nem inge ne vegye magára. Utóvégre is bizony vannak nagyobb fürdők is, a hol férfiak és nők közösen fürdenek, de ezért ez a kis stricke még sem árt. Majd a fürdő tulajdonos talán rá jön, hogy az ilyen dolgoknak hogy kell véget vetni. Épít egy becsületes, a modern kor kívánalmainak megfelelő fürdő házat, külön férfiaknak, külön nőknek, s akkor vége lesz a stricknak. Persze csak jövőre. Mert ez a mostani ugy sem való egyébre mint tüzre. Ilyen fürdőházat biz isten nem tűrnének meg még Piripócsán sem. Vagy ha a mostani tulajdonos nem akar építeni, talán akad majdmás vállalkozó, mert utóvégre is szegény Zomborra, hogy az egy idegen meg akar fürdeni a kanálisan, hát ilyen rozoga bódét lát itten fürdőháznak. No de addig bizony kár strickolni, mert hát ha volt is egy vagy két fürdőző, akik a megróváásra okot szolgáltatnak, er-

ről nem lehet sem a többi, sem a fürdő tulajdonos.

—y—s.

Levelezés.

(Folyt. és vége.)

Innen a nemzeti muzeumba tértünk. A természettajzi tár remek darabjait tekintettük meg. A spirítusos preparátumok nagyszerűek. Emlékszem, Beba pajtásom mindig avval heccelte a „Bunyó“-t a híres bácskai „trojaniczás“-t.

— No téged spirítusba kellene tenni, de félsz, hogy azt is kiiszod!

Délután kerültünk egyet a Népligetben.

A „telepek“ nek külön „lawn tennis“ és „foot ball“ pályájuk van. Biz eleven az élet estefelé. A telep sportkedvelő hölgyei rakettjeikkel felfegyverkezve festői látványt nyújtanak. Mert biz sokan vannak, hisz hat pálya áll rendelkezésükre, lám önkök még azt az egyet is ott a megyéhez mellett, hogy elhanyagolják. S a labdarúgásra is akadnak matadorok. A forwards, halfbacks és backs igazi gentlemanik rugásokkal kezelik a labdát s huzzák ki a 90 perczet. Van aztán mesterséges jégpályájuk, szép koreolya pavillonnal is. Égy jóképű palócz atyafi a mindenes pályáor és gondozó. Már én csak a „lawn tennis“-t „lány tenyésznek mondja s a „geseus“-t a játékosok a kedvelt hűsítőjét „gazorr“-nak titulálja. Meg is invitált pár üvegre. A dugót nagy illedelmesen a hüvelykujával bökte be a jó Istvány bá s eresztette az ujjja mellett a pohárba a habzó italt. Közbe jó vasmegeyi dialktusban legénykori soráról beszélgetett, hogy osszonyát vasmegeyéből kerítete:

— Oda vontam szangányi a feőcsapány-nál.

Megköszöntük az öregnek szívességét oszt' mentünk tovább. Hát egyszer csak amodább egy „amerikai gyorsnyakpész“ auslagos bódéját pillantottuk meg. No, de ide egy „juxbilder“-re csak betérünk. Az öreg „művész“ nem tudott hova lenni az örömtől, hogy ilyen illustrius vendégei akadtak.

— Na bácsi! készítsen egy sikerült felvételt!

— Meglesz nagyságos Uraim! mondta az öreg s nagy szorgoskodva gondoskodott minél festőbb taffageről s mindenképen illegette, hogy valami jó „pész“-t produkáljon. A bódé tele volt mindentéle gyilkos szerszámmal: őcska fringiók, kovás karabély, fokos, bukók, tarsolyos díszkard stb. Hosszas próbálgatás után végre megállapodtunk s lett vala a csoport illetéknépen elrendez: Mindhármán állunk. Viki egy száraz kulaesből kínálja az ücsémet, két megőlel, én egy poharat (üres volt) emelek „tösz“-ra az öreg masiniszta felő s szintén átőlelem ücsémet, ki az ölelések sulya alatt fokosa nyelére támaszkodva bájmul a gépre. 'Sz elképzelheti kedves Szerkesztő uram, hogy remek csoportkép volt készülöben.

— Tessék kissé mosolyogni! — veznyelte az öreg. No az nem volt nehéz olyan röhöghetnkem volt, hogy alig bírtam türtőztetni magam.

— Egy-kettő-három! — sugta az öreg sejtelmesen.

— Még egyszer! — újra elmondta (ekkor már a hasamat (pardon!) tartottam) a hármat s aztán „alászoalgájával“ megköszönte az állást. Akkor szépen megfixirozta s öt percz mulva diszes kovertában kezünkbe adta.

— Ilyen sikertült felvételem még nem volt ebben a sasionban — mondta hízegőleg az öreg.

De az a kép! T, Szerkesztő uram. Az ücsém ugy nézett ki, mint egy berugott csonoplai tamburás; a Viki a kulacsot már

a maga szája elé tartotta; én meg . . . no én egyáltalában nem ismertem magamra. Hanem azért elfogadtuk s szépen honoráltuk a hálálkodó öregot, ki biztosított, hogy bármikor szivesen lát „mütermében“, ha esetleg indéxünk számára melléképet akarának készíttetni. Innen föl-siklóztunk a várba s a budai oldalt mászkáltuk be, majd meg hajón a Lukács fürdőbe ladikáztunk. Itt már aztán volt alkalmam jőféle akasztófáról leszakadt „blatt“-okban gyönyörködni. Van bőven. Megvártuk az utolsó hajót s avval visszatértünk szállásunkra fíradtan, kimerülten. Másnap aztán Vikikönek „Isten hozzád“-ot mondva, Temesvárra indultunk. Az ut iszonyu egyhangú. Hanem aztán a város az bőven kárpótolta a fíradtságért.

Diszes indóház, tágas, nagy peronnal fogadja a vendéget. A város maga óriási területet foglal el s a beépítés rohamosan halad. Az Erzsébetváros legszebb épületei helyén pár év előtt még törmelék rakás s bozodos giz-gazos terület volt. A várba szép és izléses vashidak vezetnek a sebesen folyó Bégán át. Vize messzebről meglehetősen iszaposnak látszik, de azért mindenfelé nagy számban lévő fürdőbódékból hangos lubiczkolás meg józúú sivalkodás hirdeti, hogy biz azért sokan használják. Hát szállásra csak a „Meg-kell“ André uramhoz vetődttünk. „Meg-kell“ azért mert amit mond, annak meg kell lenni. Jó ideje nem látott, hát nagy volt az öröm a viszontlátáson.

— No délután a vadászerdőre megyünk. Hát olyan valami batyubállal kombinált pikniket csaptunk. Kedves neje a „Micz“ nagyság alaposan bepakolt. Persze a szegény férfiaknak hölgyek közt kirándulás körülbelül az a szerepe, mint Egyiptomban a touristák öszvéreinek. Öcsém a maga részéről a „bufett“-et szivesen czipelte, — mig mi csak a bufett-elt rakódtunk meg. Az én kedves nővéremet, ki ott vendégeskedik s a bácskai virtust tartja főn a félév oláh fáták közt, mindenhol csak „Spriczeker Marcsa“ néven szólítják, lévén neki kedvence itala a konty alá való szikvizés — bor, magunkkal vittük.

Szép erdei tisztáson telepedtünk le. A hollós Hunyadiak vára most is látszik az erdőszélen. André a „vándortanító“ alaposan megjáratt. Öreg este lett már, mire visszafelé bandukoltunk. Volt ugyan máshol is lakásunk, de André uramé közelebb esett, hát oda tértünk be. Persze, nehogy visszafelé is izzadni kelljen, a csomagokon alaposan könnyítettünk, a pinceszekotom meg annyira, hogy a „Louis“ bácsinál kellett pótolni. Ez az uri ember „bor, sör és pálinka mérő kicsinyben az erdőszélen.

A hölgyek találtak maguknak helyet s az alevote foglalták le egyik szomszéd szobában. Én az ücsémmel a vendégszoba nyughelyét foglaltam le, mig a férjüramat a salon ottományon pihentettük le. Az az, de hogy is pihent! A mint a tulsó szobában csöndes lett, jön ám hozzám a „vándortanító“ s nagy sejtelmesen ücsémmel együtt az ebédőbe visz. Ott aztán csak előkerült a jó „erdélyi“ s ugyanesak töltögette az öreg, hanem hogy a kitykottylolás amoda át ne hallatszék, a töl-tésnél mind hármán kórusban köhögttünk. At is kiabáltak:

— No ti alaposan meghűtöttétek magokat!

— Nem a — sugja a vén hunczut, — csak most hűjtük.

A sok köhögésnek jőféle „svipsz“ lett a vége s az én André bácsim most az illuminatus emberek makacsságával a nyitott ablakon át a járó-kelőket szidta, mert nem tudnak halkabban járni. Az bizonyos, hogy egyik sem kerülte el a vastag kritikát, mikor aztán egy későbbi ábrándos hadfi a „Sajt az átok“ — dallamát fűtyülte el az ablak alatt, jókorát kiabált rá:

— Oh te vén barom! — s aztán úgy látszik nagy szuszogva elaludt.

Másnap azonban perze a kardos „Mici“ nagyság nagy inquisitót tartott s szembesítette a vén bűnöst az üres üvegekkel. Lett aztán ne mulass! a „spriczker Marcsa“ kontrázott. Erti. Ezután még kőhögnie sem szabad. Szegény férjürem! Délután Buziásra mentünk

De most már, kedves Szerkesztő uram, leteszem kegyes engedelmével fíradt tolmamat jobb napokra magamat további kegyes jóindulatába ajánlván a viszontlátásig!

Kitűnő tisztelettel vagyok
kész szolgálja
K. Ernestius.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A „Z. és V.“ mult vasárnapi számában „Csütörtöki esték“ cím alatt egy „Más“ név alatt írt cikk, megemlékezvén a csütörtökön a parkban rendezett estélyről, azt állítja hogy a polgármester úrnak sok bosszúságot okozott a kioszk bérletjének az ügyetlensége Kétkelndem kell a felett, hogy a polgármester úr azon ügyetlenségem miatt bosszankodott volna, vagy hogy amiatt való bosszankodásra egyáltalán lett volna oka. Sokkal több belátást és megfontolást kell a polgármester úrról feltételeznem semhogy a kiszolgálás körüli esetleges késedelmet ügyetlenségemnek és nem annak tulajdonítaná hogy a „Kioszk“ eredetileg csupán hideg ételekre, süteményekre és cukrázda dolgokra van — de e tekintetben is silányul — berendezve és építve, hogy sem könyha, sem pineze, sem előkészítő helyiség nincs, s mégis meleg ételből álló, étlap szerinti választékban, 40-50 személyre szóló vacsorát, 10-15 percz alatt felszolgáltattam, mit csak a legügyesebb személyzettel és azok önfeláldozó fáradságával lehet elérni. Tudósító úr körültekintőbb lehetne s legalább kíváncsi lehetett volna, hogy honnan kerül az étel a vendégek elé, s ha ezek után kutat, nem lett volna oka engem ügyetlenségem nevezni.

Én vagyok az egyedüli vendéglős Zomborban, ki eddig uri publikum részére kerti helyiségeket rendeztem be. Én rendeztem be az Elefánt szálloda kertjét, a Dévai kertet, a vasúti kertet s végül a kioszkot is, s különösen ez utolsónak berendezése nagyon sok pénzembe került, s midőn tudósító úr daczára annak, hogy mindezekről Zombor város közönségének tudomása van, s tudja hogy mennyi áldozatot hoztam az intelligens osztály szórakoztatására, engem megérett, sem a nagyközönség, sem a polgármester úr nézetét nem tolmácsolja, hanem csupán saját, valamely személyes — ellenszenvének adott kifejezést, ki egész nyugodt lehet a felett, hogy vádló szava nyomtalanul fog eltűni.

Ezt találtam szükségesnek meg nem érdemelt támadására felhozni, aki fíradószómért más városban és Zomborban is igazságosabban érzésű és gondolkozású tudósítót dícséretet és nem gorombaságot kapnék és kell hogy kapjak.

Zombor, 1899. augusztus 24-én.

Hanszmann Ignác,
vendéglős.

* E rovat alatt közöltékért nem felelős a szerk.

Irodalom.

— „Mirjam“. Köves és Boros veszprémi könyvkiadó cégénel most jelent meg a „Mirjam“ című imakönyv második és jelentékenyen bővített kiadása, amelyet zsidó nők számára magyar nyelven dr. Kiss Arnold veszprémi főrabbi írt. Ezen gyönyörű

nyelvezettel megírott könyv hazafias tartalmánál, sok gondolatbeli szépségénél és fényes kiállításánál fogva méltán megérdemli a felkarolást. Mennyire hézagpótló és üdvös munkát végzett szerző e mű megírásával, legjobban mutatja az, hogy az első kiadás egy év alatt teljesen elfogyott. A könyv ára: vászonkötésben 2 fnt 50 kr., bőrkötésben 3 fnt 50 kr., diszes csontüztanzú kötés 5 fnt., legfinomabb bőr-kötés 6 forint.

— A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 20-iki száma 35 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Szent István két szobra (képekkel Stróbl Alajos és Seneyi Károly szoborművei után Paur Gézáttól. — „Slabnya. „Költemény Szász Károlytól — Regénytár: „A hadi fogoly. „Elbeszélés. Irtá Polevoi N. P. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (az orosz kiadás. illusztrációval). — „Híres szerelmek: IV. Henrik és D'Estrée Gabriella (képekkel). — „Magyar műkincesek“ (képekkel a Műbarátok köre kiadásában megjelent díszműből). — Följegyzéseim honvédelemből. Beniczky Alajos 1848/9-iki honvédszázados emlékiratai (képekkel). — „Halászat Új-Fundland szigete mellett.“ — „A Magyarok kivándorlása Amerikába.“ — Képek a Dreyfus-pőr tárgyalásáról“ (képekkel.) A vadlevél fölolvása; A tanuk érkezése a Lyceum épülete elé; Labori és Demange védők s Mezier tábornok arcképei). Irodalom, művészet, közintézetek és egyetek. Sakkjáték, Képtalan, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 forint, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre csak 2 fnt 40 kr. félévre 1 fnt 20 kr.

— Guérin a párisi antiszemita vesér vára. Bizonyára a legérdekesebb ház most Párisban az antiszemita liga háza, melynek kapuját katonaság őrzí, hogy Guérin és 40 társa ne menekülhessen. A vízvezetékét és légszert a rendőrség lezáratta s minden érintkezést a házzal beállított, hogy víz és élelemhiány miatt megadják magukat. Guérin és társai a rendőrség többszöri felszólítására sem adta meg magát, hanem a házat jól ellorlaszolja a legvégsőkig megvédi s támadás esetén légherópi. A „Budapest“ képes pol. napilap augusztus 22. számában eredeti képből mutatja be ezt a házat s Guérin arcképet. Különös gonddal s a legjobb művészek rajzolják a „Budapest“ képeit, a legújabb eseményeket és ismeretterjesztő dolgokat hű képből állítják az olvasó elé. Vasárnapi humoros képeit Homicskó A. hazánk legügyesebb karrikaturarajzolója készíti, szíval mindenben oda törekszik, hogy olvasóink igényeit teljesen kielégítse. Előfizetési ára egy évre 12. fnt, félévre 6 fnt, negyedévre 3 fnt, 1 óra egy fnt. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban Budapest, IV., Sarkanytús-u. 3., valamint minden könyv- és papírkereskedésben. Egyes példányonként kapható mindnütt 4 krétt.

Felolós szerkesztő **Dr. Alföldy Árpád**
úgyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1899. évi május hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Sabadka felől:	Sabadkára:
6 óra 45 percz reg.	4 óra 46 percz reg.
3 „ 34 „ délután	11 „ 54 „ déln.
8 „ 34 „ este	8 „ 35 „ este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 35 percz este	8 óra 15 percz reg.
Gombos felől:	Gombosra:
11 „ 47 „ déln.	6 óra 55 percz reg.
8 „ 25 „ este	3 „ 41 „ délután
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 08 percz reg.	7 óra 41 percz este
Baja felől:	Bajára:
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 percz reg.
11 „ 30 „ délelőtt	7 „ „ „
7 „ 17 „ este	3 „ 51 „ déln.

Junius 1-jétől augusztus végeig vasár- és ünnepnapokon a d. u. 1 óra 04 perczkor induló tehervonatlat személy szállító kocsi megy **Ns.-Militiare.**

és halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan **örvszer** urak és hölgyek számára.

Ara tucatónként eredeti párisi csomagolásban:

Gummis, elsőrendű gyártmány	0.80 6.—frt
Halhólyag kiváló finom minőség	2.— 8.—
Capotes americans (rövid)	2.— 5.—
Gyűjtemény uraknak igen célszerűen dobozokban összeállítva	3.— 10.—
Suspensorium	0.50 3.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.—
rigator teljesen felszeletve	1.80 5.—
Eredeti pessarium elusivum (Poliporus)	Meziga tanár szerint 1.80 2.50
Vezető hozzá külön	1.50
„Diana-öv“, sz. havibaj elleni köti	3 50 5.—

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Megrendeléseket pontosan és dícséretlen eszközöl

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű és kőtszer gyáros

BUDAPESTEN.

(Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

500 forintot fizetek annak, aki Bartilla fogvászónak használata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. örökösai. (E. Winkler) Wien, 19/1. Sommergeasse 1. — Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjazottak.) — Kapható Zombor: Schwarz E. és Gallé E. gyógyszerüzében.

Melléklet a ZOMBOR és VIDÉKE mai számához.

SÜRGÖNY!

Zomborban a Trefort utczában Weidinger S. és
Zs. kereskedő cég üzletfolyóságuk mellett, egy új

női felöltők üzlet

Schäffer M. S. cég alatt

megnyílt, és ott a legnagyobb választékban mindennemű és
legújabb divatu *női kabátok, jaquetták gallérok és kö-
penyek a legolcsóbb árak* mellett kaphatók.

TELEGRAMM!

In Zombor, Trefort-Gasse neben den Geschäftslocali-
täten der *Herren Alex. & Sig. Weidinger* ist ein neues

DAMEN CONFECTIONS-GESCHÄFT

unter der Firma M. S. Schäffer

eröffnet, und findet man dort die grösste Auswahl in den aller-
neusten *Damen-Jaquetts, Krägen und Mäntel* zu den *billig-
sten Preisen*.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítás Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona érték

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja

Budapesten: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V. Dorottya-utca 8.,
vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénztintézetek a nyerő kivánására készek az 50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonlóértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én

este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltó üzletekben; az összes dohánytözsdekben és egyéb elárúsító helyeken.

Visszont elárúsítók forduljanak a Bács-Bodrog megyei főelárúsítóhoz

Kunetz Mór,

szabadkai cégézhöz.

A díjak rendkívül mérsékelték
LOVAK ÉS SZARVASMÁRHÁK

biztosítása.

A magyar kölcsönös állatbiztosító társaság mint szövetséget Budapest, VIII. Erzsébet-körút 27. biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére.

Kárterítés igénye fennáll, ha községes és járványos betegségekben, vagy balcsel folytán pusztul el az állat, továbbá ha kényszervágás rendeltek el.

Az intézet elnök Stojanovics György. Felbírtozó: báró Ambrózy Gyula, gróf Bethlen Balás és kir. kamarás, országgy. képviselő, dr. Bédly László, orsz. képviselő, Chernel György, és kir. kamarás, képviselő, báró Jostka Gábor, és kir. kamarás, orsz. képviselő, gróf Eötvös Károly, főrendiházi tag, báró Nyáry Béla, és kir. kamarás, gróf Ráday Géza, dr. Simány Aladár, a Magyar- és Japánbank igazgatója, Taty István, és kir. kamarás, Pusztai, egy. alnöke, Zaleski Retzlény Árpád ügyvéd, Taty István, és kir. kamarás, Pusztai, egy. alnöke, Zaleski Retzlény Árpád ügyvéd.

Felvilágosítással szolgálnak az igazgatóság és bács bodrogmegyei képviselőink: Kertész Jakab ur Szabadkán, Wimmer Károly ur Újvidéken és Geiringer és Berger urak Baján.

A díjak rendkívül mérsékelték.

Félszázad óta

Arany érem kitanúknak elismert Arany érem Páris-London. Dr. SICHULSKY-féle Pécs-Temesv.

Arzenkeoés és mozdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bűnös használatnak szülő és májfolos, a forrásig vagy fagy által következtet pirosság, a bőr minden tisztálansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mozdóvíz: 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló: Mandola-korpa szappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer. Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések eltűnésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Joliessante-Puder

fehér, rózsás és sárga színben. Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arczra láthatatlanul tapad, annak kellemes szaga. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

legégetésesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodású és bűzösűdűk eltávolítására s a mozgására, mely által egyáltalán a foghúrs is a leginkább hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante szappan

már kellemes hatással fogva is a legkedveltebb toilt szappan. A bőr finom és simva teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss üde kinézetét. Kivánatra mintadarabok ingyen adótok. Egy doboz ára 40 kr.

Haj-restorer

biztos szer a megcsúszott haj eredeti természetét visszaállítására. 1 üveg ára 1 frt. Kapható: Molnar Lipót gyógyszerüzemnél, mint kő szalon Kassán.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arczbőr szépítése és finomítása.

Legelegánsabb toillette-, bál- és talen-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Póh J. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből mint a dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillette szappan és illatszergyár. Bécs I., Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legjobb illatszert-droguin-és gyógyszerárakban, valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger S. és Zs. és Teltseh Gáspár keresk. cézgnél.

Egy doboz ára 1 ft 20 kr. elküldés utánvagy az összeg előleges beküldése után.

Uj női Confectió-üzlet a Trefort-utczában, Weidinger kereskedő-
czég mellett. Dr. Falcione Nándor úr házában.

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. hölgyszönségnek szíves tudomására hozni, hogy itt helyben a Trefort-
utczában Weidinger S. és Zs. kereskedő czég mellett, dr. Falcione Nándor úr házában

NŐI és GYERMEK CONFECTIO

üzletet nyitottam.

Berlini és Bécsi elsőrangú gyárosokkal közvetlen összeköttetésben állok és ez által
azon kellemes helyzetben vagyok, igen tisztelt vevőimnek mindig eredeti **Modellokkal** szolgálni. Nagy
választékot tartok a legújabb divatu, mindennemű **szőrme** és **szövetgallérokban**,
kabát, **Jaquette**, **Radmantli**, **Pellerin**, **Válgallér** és **karmantyú**
(**Muff**) minden egyes czikk a legfinomabb kivitelig. — **Gyermek-felöltőkben** különlegességeket
minden nagyságban és kivitelben tartok. Elfogadok mérték utáni megrendelést, alakítást, javítást és prème-
zéseket a legolcsóbb árak mellett. Azon reményben, hogy vállalatomat a nagyérdemű hölgyszönség támo-
gatni fogja, biztosítom a **legolcsóbb** kiszolgálásról, és maradtam teljes tisztelettel

Schäffer M. S.

Uj női Confectió-üzlet a Trefort-utczában Weidinger kereskedő-
czég mellett. Dr. Falcione Nándor úr házában.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása 100 kötetben (teljesen elkészült)

Jókai Mór összes műveinek

Megrendelhető
**a legelőnyösebb
részletfizetések
mellett.**

Nemzeti kiadása

100 kötet
dizskötésben,
2000 íven, finom papíron
nyolczadrét alakban.
250 forint.

Az irodalom minden barátja, a nagy költő géniuszának minden tisztelője siessen megszerezni e nemzeti kincsot,
bogy az minden magyar ház könyvespolozát ékesen díszítse, ereklje gyanánt szálljon nemzedékről nemzedékre.

A megszerzési módokat páratlanul előnyösek és lehetővé tessik, hogy mindenki
minden anyagi megterhelés nélkül egy örökösű könyvtár birtokába juthasson,

A ki havonként 2 frtot azaz naponként alig 7 két szán e fenkölt ozérra, az megszerezheti magának
ezt a könyvtárt, mely páratlan az egész világirodalomban.

A ki tehát még nincs birtokában ennek az iro-
dalmi ereklyének, az töltsse ki a mellékelt megren-
delőlapot, vágja ki és egy levelezőlappra ragasztva
küldje be hozzánk.

RÉVAI TESTVÉREK
Irodalmi Intézet és Könyvtársaság
Budapest, Üllői-ut 18.

Irodalombarátok a kik előfizetőket gyűjteni
készek, nagy juttamban
részesülnek fáradsagukért

Révai Testvérek Irod. Int. Könyvtársaság könyvkereskedéséül, Budapeston.
VIII. Üllői-ut 18. számon megrendelem

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEINEK NEMZETI KIADÁSÁT
100 kötetben 2000 íven, vaazon díszkötésben 250 frt.r..

2	frtos havi részletfizetés mellett szállítatik az első 10 kötet	Fizetendő
3	Budapeston.
4	
5	A nem kívánt
6	részletek
7	átvisszaküldök.
8	
9	
10	

Minden 10 részlet befizetése után egy további kötetet szállítunk. A részletfizetés
be nem fizetett részletekért azonnal azonnal a kiadónak kell a postai megrendelői
A részletfizetés be nem fizetett részleteiért, behajlati. A postai megrendelői be nem fizetett részletek esetén
a részletfizetés kedvezmény megveszünk és a teljes mű vételeire eszüközve várjuk.

Kelt: _____ Aláírás és pontos cím.